

Per-Anders Broberg

Trakasserier mot de svenska redaktionerna

Varje dag, året om, hotas eller trakasseras de svenska mediehusen. Trakasserier kan ta många olika former, men är alltid allvarliga i ett demokratiskt samhälle. Risken är att människor tystnar. Det är därför ett prioriterat område för de svenska medierna. Utgivarna i Sverige har vid två tillfällen genomfört en studie om trakasserier mot de svenska etermedierna och dagstidningarna.

Hotfulla besök på redaktionen, brev med vitt pulver, bombhot, telefonsamtal, mejl...

Hoten och trakasserier har blivit vardag för journalister och mediehus.

Utgivarna – en intresseorganisation med Sveriges Radio, Sveriges Television, UR, TV4-gruppen, Tidningsutgivarna och Sveriges tidskrifter som medlemmar – bestämde sig 2014 för att undersöka hoten mot de svenska mediehusen.

Rapporten presenterades under Almedalsveckan, då alla svenska toppolitiker, många intresseorganisationer och företag under en vecka samlas i Visby på Gotland. Resultatet var alarmerande.

Ny undersökning gjordes våren 2015. Resultatet presenterades i Almedalen i somras. Samma resultat.

I undersökningen kunde konstateras:

- En av tre redaktioner har hotats det senaste året.
- Över 300 hot eller trakasserier har riktats mot medierna det senaste året. Det betyder ett om dagen.

Dessutom menar två tredjedelar av de mediechefer som svarat att hotbilden mot redaktionerna förstärks under de senaste fem åren.

Inget tyder heller på att hoten och trakasserier minskar i omfattning.

I somras fick Sveriges Televisions redaktioner i Blekinge och Malmö ta emot brev med vitt pulver, tidigt i höstas uppmärksammades hat och hot riktat mot enskilda journalister för att de försökt komma i kontakt med personen bakom pseudonymen Julia Caesar, en högerextremist som tidigare dömts för olaga hot mot Expressens chefredaktör Thomas Mattsson – och sedan fortsatt kontakta honom på sociala medier – får besöksförbud, ett miss-tänkt bombhot riktas mot Gefle Dagblad.

Arbetet med hot och trakasserier mot mediehusen är en av Utgivarnas prioriterade frågor. Utgivarna har, inte minst genom ett framgångsrikt arbete av vår förre vd Jeanette Gustafsdotter, lyft frågan och genom detta fått gehör hos ansvariga myndigheter.

Och nye rikspolischefen Dan Eliasson har sen han tillträdde vid årsskiftet visat förståelse och engagemang för mediernas utsatthet. Och mediernas särställning. Det han säger att han vill göra låter bra. Utgivarnas uppgift blir att följa upp dessa löften.

Hat, hot trakasserier... Vi vet effekten. Det journalistiska arbetet störs. Medarbetare påverkas. Arbetsplatser kan komma att spärras av.

Och värre: Utgivarnas undersökning visar att hot i flera fall leder till utebliven publicering eller att uppdraget inte ens genomförs.

Och utebliven journalistik är ett hot mot demokratin!

Per-Anders Broberg är vd för Utgivarna.

Fakta om undersökningen

Undersökningstyp: totalundersökning

Enkätmetod: webbenkät

Fältperiod: 20 april – 4 maj 2015

Mätperiod: senaste tolv månaderna

Undersökningsföretag: TNS Sifo

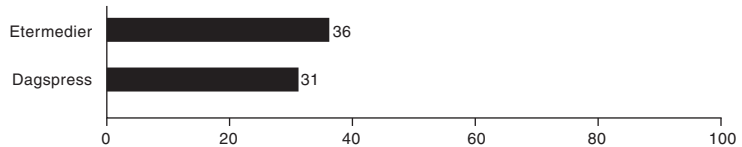
Population: 223 redaktionellt ansvariga, varav 99 på redaktioner vid Sveriges Radio, Sveriges Television, Utbildningsradion och TV4 samt på 124 tidningar och redaktioner anslutna till TU.

Svarsfrekvens tidningar: 50 procent, dvs. 62 svarande

Svarsfrekvens etermedier: 39,4 procent, dvs. 39 svarande

Bortfallsanalys: Den genomförda bortfallsanalysen har inte på några genomgripande avvikelser. Resultatet avviker inte heller på några centrala punkter från fjolårets studie.

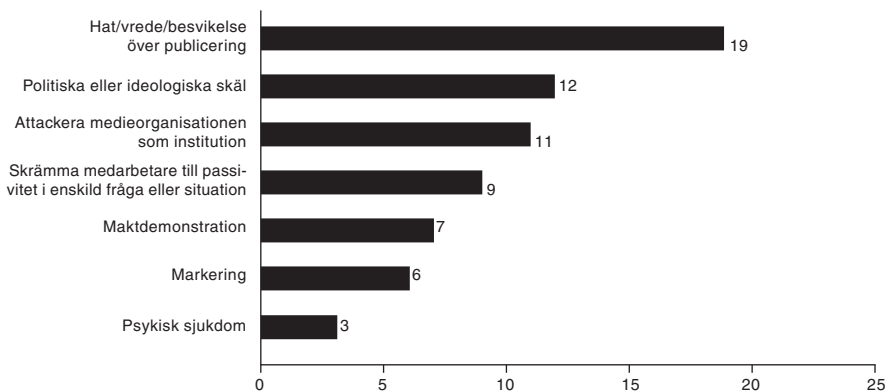
Andel av de svenska redaktionerna som utsatts för hot, 2015 (procent)

Källa: Utgivarnas undersökning om hot mot redaktioner.

Anmärkning: 39 etermedieredaktioner och 62 dagspressredaktioner har svarat.

Motiv för det allvarligaste hotet som svenska redaktioner mottagit, 2015 (antal)

Källa: Utgivarnas undersökning om hot mot redaktioner.